

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Koningin Maxima-school, vo_buitenland

Kwaliteitsonderzoek

Inspectie van het Onderwijs

Datum vaststelling: 27 augustus 2024

Samenvatting

De inspectie heeft op 5 tot en met 8 juni 2024 op de Koningin Maximaschool te Sofia, Bulgarije, een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Wij bezoeken Nederlandse scholen in het buitenland in ieder geval eens in de zes jaar. We constateren dat de kwaliteit van het onderwijs op de Koningin Maximaschool Voldoende is. De school biedt primair en voortgezet onderwijs (hierna: po en vo) in de Nederlandse taal en cultuur. Dit rapport geldt zowel voor het po als het vo.

School: Koningin Maximaschool

Totaal aantal leerlingen: 43

BRIN: 30WF (vo) en 30WE (po)

Wat gaat goed?

Ten opzichte van het vorige onderzoek, vier jaar geleden, heeft de school een grote ontwikkeling doorgemaakt. We waarderen vier standaarden als Goed, de overige standaarden zijn Voldoende. Dit is een mooi kwaliteitsprofiel. De Koning Maximaschool is een fijne en degelijke school die gedragen wordt door een ambitieus en professioneel team en bestuur. Het aanbod voor de Nederlandse taal is zeer volledig. Daarnaast koppelt de school taaldoelen aan het cultuuronderwijs, wat motiverend is voor de leerlingen. De school heeft goed zicht op de ontwikkeling van de leerlingen en heeft hiervoor een mooi stelsel voor leerlingenzorg ingericht. Het pedagogisch klimaat is bovendien goed. De school doet veel om de voorwaarden voor een goed pedagogisch klimaat en de veiligheid van de leerlingen te waarborgen. Daarnaast heerst er een prettig en stimulerend leerklimaat in de klassen. Ten slotte is er een lerende en ambitieuze kwaliteitscultuur op de school. Dit zorgt ervoor dat het team voortdurend kritisch naar het eigen onderwijs kijkt en dit verbetert.

Wat kan beter?

De school kan meer aandacht besteden aan de Vlaamse cultuur. De uitleg kan daarnaast aan kracht winnen, door deze meer te richten op het leerdoel van de les dan op het maken van het werk. Voor het enthousiaste net aangetreden bestuur staat de kwaliteit van het onderwijs centraal. Er ligt dan ook de taak om hier de komende tijd handen en voeten aan te geven. Het is belangrijk dat het bestuur het stelsel voor kwaliteitszorg zodanig inricht dat het zicht krijgt op de kwaliteit van het onderwijs en hierop kan sturen. Tot slot geeft het bestuur zelf aan dat het de communicatie met ouders wil verstevigen en een zichtbaar bestuur wil zijn.

Vervolg

De Koningin Maximaschool krijgt uiterlijk over zes jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het onderzoek	5
2.	Uitgangssituatie en conclusie	6
3.	Resultaten onderzoek	7
4.	Reactie van het bestuur	12

1. Opzet van het onderzoek

De inspectie van het onderwijs onderzoekt Nederlandse scholen in het buitenland in ieder geval eens in de zes jaar.

Werkwijze

Wij toetsen de onderwijspraktijk van de school aan de standaarden uit het onderzoekskader 2019 voor het toezicht op Nederlandse scholen in het buitenland.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
Schoolklimaat	
SK2 Pedagogisch klimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Een aantal weken voor het onderzoek hebben we een digitaal voorbereidingsgesprek gevoerd met de schoolleider en de voorzitter van het bestuur.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben lessen bezocht (online en op locatie), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met leerlingen, ouders, leraren en het bestuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Bevindingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie

2 . Uitgangssituatie en conclusie

In dit hoofdstuk geven we de uitgangssituatie, de conclusie en het vervolg weer van het onderzoek bij Koningin Maxima-school.

Uitgangssituatie

De Koningin Maximaschool te Sofia geeft sinds 2010 les in de Nederlandse Taal en Cultuur aan leerlingen van 2,5 – 18 jaar. De school biedt po en vo en biedt daarnaast onderwijs aan peuters. In het vo begeleidt de school de leerlingen in het behalen van een Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNaVT). De school is gehuisvest in de British International School St. Georges, waar de groepen twee uur les krijgen op zaterdag. Vanaf groep 3 krijgen de leerlingen bovendien aanvullend doordeweeks drie kwartier online les. De lessen worden aangevuld met huiswerk en themadagen.

De Koningin Maximaschool telt momenteel drieënveertig leerlingen, waarvan drieëntwintig leerlingen in de kleutergroepen. Dit zijn allen richting-2 leerlingen. Ongeveer een derde van de leerlingen heeft een Vlaamse achtergrond. Het team bestaat uit een directeur-leraar en zes vrijwilligers (lesgevers genoemd). De lesgevers zijn niet bevoegd, maar hebben vrijwel allemaal een achtergrond in het onderwijs. Zij worden begeleid door de directeur. De leraren in de groepen worden ondersteund door een aantal vrijwillige assistenten. Dit zijn ouders.

Het net nieuw aangetreden bestuur bestaat uit vier leden. Het bestuur is een beleidsbepalend bestuur. Dat wil zeggen dat de focus vooral ligt op het onderwijs, personeelsbeleid, de financiën, PR en cultuurbeleid. De directeur is vooral verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en de directe contacten met de ouders.

De kwaliteit van het onderwijs op de Koningin Maximaschool is voldoende.

Conclusie

De Koningin Maximaschool is een school voor primair en voortgezet ntc-onderwijs en heeft een mooi kwaliteitsprofiel. Op de school werkt een professioneel, ambitieus en enthousiast team dat de focus heeft liggen op voortdurende kwaliteitsverbetering van het onderwijs. Het zeer bij de school betrokken bestuur ondersteunt het team daarbij. De school is groeiende en speelt een belangrijke rol in de Nederlandse gemeenschap in Bulgarije.

3. Resultaten onderzoek

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			✓
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding			✓
OP3 Didactisch handelen		●	

Het aanbod is volledig en motiverend

We waarderen de standaard Aanbod als Goed omdat het aanbod zeer volledig is. Daarnaast koppelt de school taaldoelen aan het cultuuronderwijs, wat zeer motiverend is voor de leerlingen.

Het aanbod voor het po omvat de kerndoelen en referentieniveaus en voor het vo werkt het toe naar de CNaVT examens. De school werkt met moderne methoden en het aanbod voor de kleuters is recent vernieuwd. De school maakt de bewuste keuze om eind groep 2 te beginnen met het aanvankelijk leesonderwijs. Het aanbod is daarnaast heel expliciet gekoppeld aan de ntc-leerlijnen. Alle onderdelen van de taalontwikkeling -lezen, begrippen en taalverzorging, schrijven, mondelinge taalvaardigheid en woordenschat - komen ruimschoots aan bod. De school kiest ervoor om vanaf groep 3 twee maal per week les te geven: 45 minuten online door de week en 2 uur fysiek op school op zaterdag. Hiermee stelt de school de leerlingen zoveel mogelijk bloot aan de Nederlandse taal. De kleuters krijgen alleen op zaterdag les. De leerlingen krijgen huiswerk mee waar de leraar in de volgende les op terugkomt. Ook organiseert de school ieder jaar een aantal themadagen (Sint, Koningsdag, Elfstedentocht) waar alle leerlingen aan meedoen. Een compliment waard is het thematische cultuuronderwijs (dit jaar ligt het zwaartepunt bij de Nederlandse geschiedenis op basis van de canon van Nederland) waar de school taaldoelen aan koppelt. De leerlingen krijgen bijvoorbeeld schrijfpoddrachten of geven spreekbeurten over een onderwerp uit het cultuuronderwijs. De school gaat gevoelige onderwerpen uit de Nederlandse geschiedenis hierbij niet uit de weg. De school beschikt over een bibliotheek met veel titels en biedt de leerlingen een abonnement op online collectie van de openbare bibliotheek Amsterdam. De school zou erover kunnen denken om meer aandacht te besteden aan de Belgische cultuur, helemaal gezien het grote aantal Vlaamse leerlingen op de school.

De school stimuleert de ontwikkeling van de leerlingen

We waarderen de standaard Zicht op ontwikkeling als Goed omdat de school een zeer compleet stelsel voor leerlingenzorg heeft ingericht. Hiermee waarborgt de school de ontwikkeling van de leerlingen. De schoolleider heeft de leerlingenzorg sterk verbeterd sinds haar

aantreden. Om zicht te houden op de ontwikkeling van de leerlingen, neemt de school methodetoetsen en methode-onafhankelijke toetsen af, tot en met VO3. In de groepen 1-2 gebruiken de leraren een observatie-instrument dat zij twee maal per jaar invullen. Daarnaast kijkt het team secuur naar het huiswerk, houdt bij wat er wel en niet goed ging en komt hier op terug bij de leerling. De school houdt van iedere leerling bovendien een logboek bij, waarin de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling naar voren komt.

Na de methode-onafhankelijke toetsen bespreekt de leraar/schoolleider de uitslagen eerst met de leerling zelf. Daarnaast bespreekt het team twee maal per jaar met elkaar de ontwikkeling van de leerlingen, voorafgaand aan de evaluatiegesprekken met de ouders. In het gesprek met de ouders geeft de school iedere leerling een individueel doel mee met betrekking tot de taalontwikkeling, voor een half jaar.

Het streven van de school is dat leerlingen niet meer dan een jaar achterlopen ten opzichte van hun leeftijdsgenoten in Nederland en geen D/E scores behalen. Mocht dit toch het geval zijn, dan analyseert de leraar/schoolleider de toetsgegevens om te zien waar de ontwikkeling van de leerling stagneert en hoe deze ondersteund kan worden. Vervolgens voert de school de gekozen aanpak uit en evalueert deze sectuur. Een voorbeeld hiervan is het hulpplan spelling dat jaar loopt in groep 5.

De uitleg is duidelijk

Wij waarderen de standaard Didactisch handelen met een Voldoende. Het team bereidt de lessen goed voor en de uitleg is duidelijk. De inhoud van de les op zaterdag sluit aan op de online les. Als de leraar in de online les ziet dat leerlingen onderdelen niet begrijpen, dan komt zij daar op zaterdag op terug. Er is veel individuele aandacht voor de leerlingen, waardoor de lessen zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Wij geven de school mee dat de uitleg vooral het karakter van een werkinstructie heeft. Het kan meer een didactische instructie worden, gericht op het doel van de les. Daarmee wint de instructie aan duidelijkheid en doelgerichtheid en kunnen de leerlingen nog meer leren. We zien ook, net als de school, dat het soms wat onrustig is in de (online) les. Het is goed dat de school komend schooljaar opnieuw aandacht besteedt aan verwachtingen van het gedrag tijdens de les.

3.2. Schoolklimaat

 Schoolklimaat	O	K	V	G
SKz Pedagogisch klimaat				2

De sfeer op school is plezierig en ondersteunend

We waarderen de standaard Pedagogisch klimaat als Goed omdat de school veel doet om de voorwaarden voor een goed pedagogisch klimaat en de veiligheid van de leerlingen te waarborgen.

De school heeft een huishoudelijk reglement, een meldcode en een anti-pestprotocol opgesteld. Dit zijn levende documenten die ook daadwerkelijk gebruikt worden. De sfeer op de school is plezierig en ondersteunend. Daarnaast heerst een prettig, stimulerend leerklimaat in de klassen. De leerlingen met wie wij hebben gesproken, gaan met plezier naar school. De ouders met wie wij hebben gesproken, bevestigen dit beeld.

3.3. Onderwijsresultaten

 Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten	Niet te beoordelen			

Onderwijsresultaten zijn niet te beoordelen

We beoordelen de standaard Resultaten niet omdat er te weinig gegevens zijn - gezien het geringe aantal leerlingen in groep acht en in het VO de afgelopen jaren - om een oordeel op te baseren. Ondanks dat we geen oordeel uitspreken over de tussentijdse toetsen zien we dat de leerlingen wat betreft begrijpend lezen, spelling en technisch lezen over het algemeen voldoende vooruitgaan en naar verwachting presteren. Voor spelling blijft het niveau in de middenbouw soms wat achter bij het Nederlandse niveau, dit past echter in het gebruikelijke beeld van leerlingen op een ntc-school.

Voor het CNaVT examen hanteert de school het stapelprincipe. De leerlingen kunnen desgewenst steeds op een hoger niveau examen doen. De afgelopen jaren zijn de leerlingen die deel hebben genomen aan het CNaVT examen op één na, geslaagd.

3.4. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur			✍
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

De basis is in orde

We waarderen de standaard Kwaliteitszorg als Voldoende. Het bestuur is net aangetreden en heeft zich voor drie jaar gecommitteerd. Er ligt een duidelijke structuur voor wat betreft bestuurlijke en onderwijsinhoudelijke afspraken. Hiermee is het bestuur van de vereniging goed overdraagbaar. Ook ieders taken -bestuur, schoolleider/leraar, lesgevend- zijn helder beschreven. Het schoolplan is een mooi, inhoudelijk document met doelen en kwaliteitsindicatoren. Het nieuwe bestuur geeft aan dat de kwaliteit van het onderwijs centraal staat en er ligt dan ook een belangrijke taak om hier daadwerkelijk handen en voeten aan te geven. Er liggen al instrumenten die de afgelopen jaren incidenteel gebruikt zijn. Dit zijn zelfevaluatie, tevredenheidsenquetes, de schoolanalyse van de resultaten en de gezamenlijke evaluatie van team en bestuur aan het eind van het schooljaar. Het is nu zaak om goede afspraken te maken over wanneer het bestuur deze instrumenten wil gebruiken en met welk doel. Het bestuur richt hiermee het stelsel voor kwaliteitszorg zodanig in, dat het zicht krijgt op de kwaliteit van het onderwijs en hierop kan sturen. Het nieuwe bestuur is ambitieus en heeft veel ideeën om de school een kwaliteitsimpuls te geven. Het bestuur zou hierin planmatig kunnen handelen door de doelen voor de komende jaren vast te leggen, deze te prioriteren en te voorzien van een tijdspad met een taakverdeling.

Tot slot zijn de financiën in orde en heeft de school voldoende reserves om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Het bestuur verantwoordt zich jaarlijks tijdens een ouderbijeenkomst aan de ouders ten aanzien van de financiën. De school kan zich verbeteren door de financiën ook extern te laten controleren, bijvoorbeeld door een kascommissie. Het bestuur geeft aan dit punt te herkennen en hiermee bezig te zijn.

Er is een ambitieuze en lerende cultuur op de school

We waarderen de standaard Kwaliteitscultuur als Goed. Op de Koningin Maxima school valt de ambitieuze en lerende cultuur op. Dit zorgt ervoor dat de afgelopen jaren veel verbeteringen in de kwaliteit van het onderwijs zijn doorgevoerd.

De leraar/schoolleider heeft sinds haar start in januari 2022

structuur en richting aangebracht en het onderwijs inhoudelijk verbeterd. Sinds dit schooljaar staat er ook echt een voltallig team, dat met elkaar met veel betrokkenheid en enthousiasme het onderwijs vormgeeft. Iedere zaterdag reflecteren de lesgevers op wat goed gaat en wat beter kan. Daarnaast zijn er maandelijkse onderwijsinhoudelijke teamoverleggen. Aan het eind van het jaar evalueert het team samen met het bestuur het schooljaar en start ook het jaar gezamenlijk weer op. De schoolleider loopt geregeld bij de lesgevers binnen en geeft hen feedback op de lessen. De leraar/schoolleider is bevoegd en ook het merendeel van de vrijwillige lesgevers heeft een onderwijsachtergrond.

De schoolleider maakt jaarlijks afspraken met de lesgevers en assistenten over hun bijscholing bij stichting NOB. Aan de afspraken kan echter meer uitvoering gegeven worden. Tot slot geven we het bestuur mee dat functioneringsgesprekken een vast onderdeel zouden mogen worden van de kwaliteitscyclus.

De evaluatie is in orde

We waarderen de standaard Evaluatie, verantwoording en dialoog als Voldoende. De school communiceert op vaste momenten met de ouders over de ontwikkeling van hun kind. Aan het begin van het schooljaar krijgen de ouders daarnaast informatie over wat de kinderen gaan leren. Voorts organiseert de school jaarlijks een algemene ledenvergadering. De school heeft een informatieve website.

Het nieuwe bestuur heeft de ambitie om de school nog duidelijker neer te zetten in de Nederlandse gemeenschap in Sofia en wil de banden met de ambassade en het bedrijfsleven versterken. Ook wil het bestuur de communicatie met ouders verstevigen en meer zichtbaar zijn. Het bestuur zou kunnen overwegen om een aantal keren per jaar ook een nieuwsbrief te sturen naar ouders en andere belanghebbenden. Een aandachtspunt is de verantwoording van de schoolleider naar het bestuur. Hierover zou het bestuur duidelijke afspraken kunnen maken met de schoolleider om de kwaliteitscyclus van doelen stellen, uitvoering en evaluatie en verantwoording rond te maken.

4. Reactie van het bestuur

Het onderzoek zoals plaatsgevonden is door iedereen betrokken via de school (team, leerlingen en ouders) als zeer positief ervaren. Er is goed geïnvesteerd in het onderwijsinhoudelijke programma, de specifieke aandacht voor iedere leerling, het planmatige werken en het borgen van kwaliteit. Dit heeft dan ook geresulteerd in een waardering van de inspectie voor het onderwijs waar wij ons zeer goed in kunnen vinden.

De wijze waarop wij binnen onze school bezig zijn met ontwikkeling, communicatie en kwaliteitsbewaking maakt dat wij als nieuw aangetreden bestuur zelf een goed beeld hebben van waar wij op dit moment als school staan en wat onze verbeterpunten / doelstellingen zijn voor de komende jaren. Het bezoek van de inspectie voor het onderwijs heeft ertoe bijgedragen dat wij dit nog scherper in beeld hebben.

De KMS gaat nu met een mooi rapport op zak de toekomst tegemoet. Een toekomst met oog voor kwaliteit van goed onderwijs, maar vooral met oog voor het welbevinden en het welzijn van alle kinderen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

